

Кърт Вонегът

Адам

Беше полунощ, в една чикагска болница.

– Господин Соуса – каза медицинската сестра, – жена ви роди момиченце. Ще можете да видите бебето след около двацет минути.

– Знам, знам, знам – отговори господин Соуса, намръщена горила, която съвсем очевидно нямаше търпение да слуша обяснения за нещо, което му е до болка познато и го отегчава. Той изщрака с пръсти. – Момиче! Стават седем! Сега имам седем момичета! Една къща жени. Мога да изкормя червата на десет мъже, колкото мен, а какво ми се сервира? Само момичета!

– Господин Нетмън? – обърна се сестрата към другия мъж в чакалнята. Произнесе името му, Кнехтман, с типичната за повечето американци небрежност, като Нетмън. – Съжалявам. Все още нямаме новини от жена ви. Ще ни накара да почакаме, нали? – Тя се усмихна стъклено и излезе.

Соуса се обърна към Кнехтман.

– Ей такива дребни нехранимайковци, като тебе, казват, че искат момче и, прас! Ето ти момче. Искаш футболен отбор, прас, прас, прас, прас, единайсет, ето ти ги. – Мъжът излезе ядосано от помещението.

Онзи, който остана вътре беше Хайнц Кнехтман, гладач в цех за химическо чистене, дребен мъж с тънки китки и болен гръбнак, който го държеше леко прегърбен, сякаш бе вечно уморен. Лицето му бе продълговато, с дълъг нос и тънки устни, но бе толкова пропито от добронамерена смиреност, че беше чак красиво. Очите му бяха големи и кафяви, дълбоки и с дълги мигли. Бе само на двацет и две, но изглеждаше и се чувстваше по-възрастен. Бе умирал по малко всеки път, когато членовете на семейството му бяха извеждани и убивани един по един от нацистите, докато единствен той, десетгодишен, остана да носи живот и името Кнехтман. Той и жена му, Авхен, бяха отрасли зад бодливата тел.

Вече гледаше стените в чакалнята в продължение на дванайсет часа, от обяд, когато болките на жена му започнаха да се повтарят на равни интервали, а ревът на вълните от морето на около миля разстояние, едва се чуваше. Това щеше да е второто му дете. Последният път бе чакал на сламеник, в лагер за разселени в Германия. Детето, Карл Кнехтман, наречено така на името на баща му, бе умряло и с него бе изчезнало името на един от най-големите челюсти, които някога са се раждали.

Когато вцепенението от умората и пожеланията при това второ очакване се вдигна за миг, в главата на Хайнц нахлу цял водопад

семейни имена, изчезнали, изчезнали до едно, които биха могли да се съживят чрез това ново същество – ако оживееше. Петер Кнехтман – хирургът, Крол Кнехтман – ботаникът, Фредерик Кнехтман – драматургът. Смъртно запомнени чичовци. Или, ако е момиче и оживее, щеше да е Хелга Кнехтман – майка му. Щеше да се научи да свири на арфа като нея и напук на цялата му грозота, щеше да е красива. Всички мъже от фамилията бяха грозни, а всички жени – красиви като ангели, макар и не всички да бяха ангели. Винаги е било така от стотици, стотици години.

– Господин Кнехтман – повика го сестрата, – момче е. Жена ви е добре. Сега си почива. Ще можете да я видите утре сутринта. Бебето ще можете да видите след около двацет минути. – Хайнц вдигна очи като вцепенен. – Тежи три килограма и двеста грама.

И тя изчезна отново със същата нагласена усмивка и тържествени, скърцащи стъпки.

– Кнехтман – промърмори Хайнц, изправи се и леко се поклони срещу стената. – Името е Кнехтман – каза той и отново се поклони, с победоносна усмивка. Произнесе името подчертано, както в Стария свят, като предвзет портиер, обявяващ пристигането на благородник, гърлен барабанен тътен, неомекотен, за американските уши: КннннНЕХТманнн!

– Господин Нетмън? – На вратата на чакалнята стоеше много млад лекар с розово лице и ниско подстригана рижа коса. Под очите му имаше кръгове и говореше с прозевки.

– Доктор Пауърс! – извика Хайнц и улови ръката му с двете свои. – Слава Богу, слава Богу, слава Богу, благодаря ви!

– Хъм – отвърна докторът и успя да се усмихне измъчено.

– Не се е случило нищо лошо, нали?

– Лошо? – учуди се Пауърс. – Не, не. Всичко е наред. Ако изглеждам посърнал, то е защото съм на крака от трийсет и шест часа. – Той затвори очи и се облегна на рамката на вратата. – Не, с жена ви всичко е наред – добави той с далечен глас. – Тя е направена, за да ражда бебета. Като тапа от шампанско, пук и готово.

– Така ли? – попита с недоверие Хайнц.

Доктор Пауърс тръсна глава, за да се съвземе.

– Боже... мозъкът ми съвсем отказа. Соуса... обърках жена ви с госпожа Соуса. Тя свърши за нула време. Вие сте Нетмън. Съжалявам, жена ви имаше проблеми с таза.

– Недохранване в детството – обясни Хайнц.

– Да. Е, с бебето всичко е наред, но ако искате да имате още едно, ще е по-добре да се роди със секцио. Просто за всеки случай.

– Не знам как да ви благодаря! – възкликна Хайнц развълнувано.

Доктор Пауърс облиза устни и се напрегна, за да не затвори очи.

– Хъм. Всичко е наред – каза той пресипнало. – Лека нощ. Желяз въ щастие. – И той тръгна към коридора.

Сестрата надникна в чакалнята.

– Сега можете да видите бебето, Господин Нетмън.

– Докторе... – извика Хайнц и се спусна по коридора, защото искаше да стисне ръката на Пауърс още веднъж, да му каже какво величествено нещо е направил. – Това е най-чудесното нещо, което някога се е случвало!

Вратите на асансьора се плъзнаха между тях, преди докторът да успее да реагира.

– Оттук – каза сестрата. – В края на коридора тръгнете вляво и ще стигнете до витрината. Напишете името си на парче хартия и го покажете през стъклото.

Хайнц отиде дотам сам, без да види друго човешко същество, дока то не стигна целта си. Там, от другата страна на голяма стъклена преграда, видя стотици бебета, сложени в малки брезентови кошчета, подредени в квадратни блокове с прави редици.

Хайнц написа името си на една стара квитанция от пералнята и я залепи на стъклото. Една дебела и добродушна сестра погледна листчето, но не и лицето на Хайнц – не видя широката му усмивка, пропусна горещата покана да сподели за миг екстаза му.

Сестрата отиде до едно от кошчетата и го избута до прозореца.

– Здравей, здравей, здравей, малък Кнехтман – каза Хайнц на зачервеното като слива същество от другата страна на стъклото. Гласът му отекна в хладния, гол коридор и се върна при него смущаващо силен. Хайнц се изчерви и продължи по-тихо: – Малък Петер, малък Крол, малък Фридрих... у теб има нещо и от Хелга... Малка искричка Кнехтман, малка скъпоценност. Всичко е запазено в теб.

– Боя се, че ще трябва да пазите тишина – каза някаква сестра, която показва главата си през една врата.

– Извинете – отвърна Хайнц. – Много съжалявам.

Замълча и се задоволи с леко почукване с нокът по стъклото, за да накара бебето да погледне към него. Младият Кнехтман не искаше да го

погледне, не искаше да сподели радостта му и след няколко минути сестрата отново го избута на мястото му.

Хайнц се спусна с асансьора усмихнат, усмихнат прекоси фоайето на болницата, но никой не му обърна внимание. Мина покрай редица телефонни будки и в една от тях видя войникът, който беше в чакалнята преди около час.

– Да, мамо, три килограма и осемстотин грама. Косата му е като на Бъфало Бил. Не, не сме й измислили още име, нямаше време... Татко, ти ли си? Да, добре са, добре са. Три килограма и осемстотин. Не, още няма име... Сестричке, ти ли си? Малко е късничко, за да си будна, нали? Още не прилича на никого. Дай ми майка пак... Мамо, ти ли си? Е, това са новините от Чикаго. Мамо... не се безпокой, бебето е страховтно... само по косата прилича на Бъфало и го казах, за да се пошегувам. Да, точно така, три килограма и осемстотин грама...

Имаше още пет кабини, всичките празни, очакващи разговори с всички точки на земното кълбо. Хайнц копнееше да влезе в една от тях и да разкаже чудесната новина. Ала нямаше на кого, никой не я очакваше.

Но той не престана да се усмихва. Прекоси улицата и влезе в едно притихнало барче. В полумрака вътре имаше само двама мъже – барманът и господин Соуса.

– Добър вечер, какво да бъде?

– Искам да почерпя господин Соуса и вас – отговори Хайнц с непривична за него разпуснатост. – Най-доброто бренди, което имате. Жена ми току-що роди!

– Така ли? – попита барманът с учтив интерес.

– Три килограма и двеста грама – добави Хайнц.

– Е-е-х, какво знаеш ти! – отвърна барманът.

– Нетмън – обади се Соуса, – какво е?

– Момче – отговори Хайнц гордо.

– Както и предполагам. Винаги е така! На дребните типове като теб им върви.

– Момче, момиче, все едно е, стига да оживее. Хората в болницата са твърде близо до това, за да могат да оценят чудото... чудото, което непрекъснато се повтаря. Подновяването на света.

– Чакай, докато ти се изгърсят седем, пък тогава ела да ми приказваш за чудеса – каза Соуса.

– Седем ли имаш? – попита барманът. – Бия те с едно. Имам осем. – Той напълни трите чаши.

– Ако питаш мен – отвърна Соуса, – отстъпвам ти състезанието доброволно.

Хайнц вдигна чаша.

– За здравето, щастието и бъдещето на... на Петер Карл Кнехтман. – Той задиша учестено, развълнуван от решението.

– Чуй го само! – възкликна Соуса. – Ще си помислиш, че детето тежи сто килограма!

– Петер е името на известен хирург – обясни Хайнц. – Мой чичо. Починал е. Баща ми се казваше Карл.

– За здравето на Пит К. Нетмън – вдигна чаша Соуса с безразличие.

– За Пит – присъедини се и барманът и отпи.

– И за вашето момиченце – каза Хайнц. – Новороденото.

Соуса се усмихна уморено.

– И за моето момиченце. Бог да го благослови.

– А сега искам аз да вдигна наздравица – обади се барманът и удари с юмрук по плота. – На крака, господа, всички прави!

Хайнц стана и вдигна чашата си в очакване на следващата стъпка към приятеляването, тост за целия човешки род, към който семейство Кнехтман все още принадлежеше.

– Пия за „Уайт Сокс“!

– Монисо, Фокс, Меле – включи се Соуса.

– Фейн, Лолър, Ривера – извика барманът и се обърна към Хайнц. – Пий, момче! „Уайт Сокс“! Само не ми казвай, че викаш за „Къбс“!

– Не – отвърна Хайнц разочарован. – Не. Боя се, че не се интересувам от бейзбол. – Другите двама сякаш се отдръпнаха от него. – Нямах много време да мисля за други неща, освен за бебето.

Барманът насочи цялото си внимание към Соуса.

– Видя ли какво направиха? – заговори той развълнувано. – Махнаха Фейн от първа база и го сложиха на трета, а на първа сложиха Пиърс. След това Монисо, отляво...

– Да, да – заклати глава Соуса.

– А после онзи скапаняк Караскел...

Хайнц отново остана съвсем сам. От онези двамата го деляха само два метра бар, но сякаш беше цял континент.

Допи чашата си, без удоволствие и тихо си тръгна.

На железопътната гара, където трябваше да изчака влака за дома, видя един колега от химическото чистене и блясъкът отново се върна в

очите му. Беше с момиче. Ходеха прегърнати и се смееха.

– Хари! – извика Хайнц и забърза към тях. – Хари! Познай какво се случи! – Ухили му се широко.

Хари – висок мъж с чип нос, погледна надолу към Хайнц с изненада.

– О, здрасти, Хайнц. Какво се е случило, момче?

Момичето гледаше объркано, сякаш се питаше откъде се е взел този странен човек в този странен час. Хайнц избегна подигравателния й поглед.

– Имам бебе, Хари! Жена ми току-що роди!

– О! – отвърна Хари и му протегна ръка. – Поздравления. – Ръката беше отпусната. – Това е страхотно, Хайнц, наистина страхотно. – Хари дръпна ръката си и зачака Хайнц да каже още нещо.

– Преди около час. Три килограма и двеста грама. Никога не съм се чувствал по-щастлив през живота си!

– Това е много хубаво, Хайнц. Разбира се, че ще си щастлив.

– Така е – обади се момичето.

Последва дълга пауза, през която тримата пристъпваха от крак на крак.

– Наистина добра новина – отбеляза Хари най-накрая.

– Е, това е – каза Хайнц бързо. – Това е всичко.

– Радвам се да го чуя.

Последва още една неловка пауза.

– Ще се видим на работа – кимна Хайнц и закрочи към пейката, но вратът му беше зачервен и показваше колко глупашки се чувства.

Момичето се изкиска.

У дома, в два часа през нощта, Хари започна да си говори сам, да говори на празната детска люлка, на леглото. Говореше на немски – езикът, който се бе заклел повече да не използва.

– На тях им е все едно – каза той. – Всички те са твърде заети и забързани, за да забележат живота, за да почувстват каквото и да било. Родило се е дете – той сви рамене – има ли нещо по-скучно от това? Кой е толкова глупав, че да говори за това, да мисли, че е интересно или важно?

Той отвори прозореца и се вгледа в осветения от луната каньон от дървени фасади и боклукчийски кофи.

– Родил се е още един Кнехтман, още един О'Лиъри, още един Соуса... Какво от това? Кой дава пет пари!?! Защо някой трябва да се интересува? Няма защо.

Легна с дрехите на неоправеното легло, въздъхна дълбоко и заспа.

Събуди се в шест, както обикновено. Изпи чаша кафе и, изпълнен с мрачно чувство за анонимност, си проби път към влака за центъра. Лицето му беше безизразно. Приличаше на другите лица – неспособно да изпита изненада, учудване, радост или гняв.

Стигна до болницата също толкова безразличен към околния свят – сив, безинтересен мъж, част от големия град.

Вътре беше не по-малко целенасочен и спокоен от сестрите и докторите, които сновяха наоколо. Когато го въведеха в стаята, в която, зад белите завеси, спеше Авхен, той изпита това, което винаги изпитваше в нейно присъствие – възхищение и дълбока благодарност.

– Събудете я внимателно, господин Нетмън – каза сестрата.

– Авхен... – Той докосна рамото ѝ. – Авхен, добре ли си?

– М-м-м-м-м? – промърмори тя и го погледна през полуотворените си клепачи. – Хайнц! Здравей, Хайнц!

– Скъпа, добре ли си?

– Да, да – прошепна тя. – Добре съм. Как е бебето, Хайнц?

– Всичко е наред, Авхен.

– Не можах да ни убият, нали?

– Не.

– Все още сме живи, както всички останали.

– Да.

– Бебето, Хайнц... – Авхен отвори черните си очи широко. – Това е най-чудесното нещо, което се е случвало, нали?

– Да – отвърна Хайнц.

КРАЙ

© 1954 Кърт Вонегът
© 1994 Владимир Германов, превод от английски

Kurt Vonnegut
Adam, 1954

Източник: <http://sfbg.us>

Свалено от „Моята библиотека“ [<http://purl.org/NET/mylib/text/1258>]